

2026 73

Döviz Dönüşüm Desteğinde Kurallar Büyük Ölçüde Değiştirilmektedir

Hatırlanacağı üzere; 26.01.2023 tarihli ve 32085 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)"in 4 üncü maddesi kapsamında, firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin banka aracılığıyla Merkez Bankasına satışı sırasında, Merkez Bankasına belirlenecek süre boyunca döviz alımı yapmama taahhüdünde bulunulması şartıyla, taahhüt sahibi firmalara dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen tutarın **% 2'si** kadar döviz dönüşüm desteği verilmektedir.

3 Mayıs 2025 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan [Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ \(Sayı: 2023/5\)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Sayı: 2025/11\)](#) ile anılan Tebliğe eklenen geçici 1 inci madde uyarınca, bu oran **31 Temmuz 2025** tarihine kadar **% 3** olarak uygulanacağı yönünde düzenleme yapılmıştır. Daha sonra süre uzatımlarıyla %3 oran uygulaması **31 Temmuz 2026** tarihine kadar uzatılmıştır.

Yukarıda kısaca özetlediğimiz düzenleme ile ilgili olarak 1 Ağustos 2026 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan [bu bağlantıdan](#) ulaşılabilecek olan *Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2026/11)* ile; **Bir yandan döviz dönüşüm desteğine ilişkin kurallar 1 Ekim 2026 tarihinde yürürlüğe girmek üzere büyük ölçüde değiştirilir iken diğer yandan ise 31 Temmuz 2026 tarihine sona eren % 3 prim oranının uygulama üresi 31 Ocak 2027 tarihine kadar uzatılmaktadır.**

Bu değişiklikler aşağıda özetlenmiştir.

1) Döviz Dönüşüm Desteği Oranının Yüzde 3 Olarak Uygulanma Süresi 31 Ocak 2027 Tarihine Uzatılmıştır

1 Mayıs 2026 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan [Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ \(Sayı: 2023/5\)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Sayı: 2026/08\)](#) ile destek oranının **% 3** olarak uygulanma süresi **31 Temmuz 2026** tarihine kadar uzatılmış bulunmaktaydı. Bu Tebliğle geçici 1 inci maddede yapılan değişiklik ile süre **31 Ocak 2027** tarihine kadar uzatılmaktadır.

Buna göre döviz dönüşüm desteği **31 Ocak 2027** tarihine kadar %3 olarak uygulanmaya deva edilecektir.

2) Döviz Dönüşüm Desteği Uygulamasındaki Önemli Kural Değişiklikleri

Döviz dönüşüm desteğine ilişkin kurallar **1 Ekim 2026** tarihinde yürürlüğe girmek üzere büyük ölçüde değiştirilmektedir. Şöyle ki;

2.1. Destekten yararlanmanın ön koşulu olan döviz alımı yapmama taahhüdü kaldırılır iken, bunun yerine Merkez Bankasınca belirlenecek döviz pozisyonu oranının aşılması koşulu getirilmektedir

2026/11 No'lu Tebliğ ile; Döviz dönüşüm desteğinden yararlanmanın ön koşulu olan belirli bir süre döviz alımı yapmama taahhüdü kaldırılır iken, bunun yerine Merkez Bankasınca belirlenen döviz pozisyonu oranının aşılması koşulu getirilmektedir.

Firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlanmadan önce döviz pozisyonu oranlarının Merkez Bankasınca belirlenen sınırı aşmadığını aracı bankalara tevsik edeceklerdir.

Yurt dışı kaynaklı döviz satışı yapan firmaların en çok zorlandığı belirli bir süre döviz alımı yapmama taahhüdünde bulunma ve döviz alamama koşulunun kaldırılıyor olması uygulama kurallarının büyük ölçüde esnetildiği anlamına gelmektedir. Döviz alım ihtiyaçları (ithalat bedeli ödenmesi vb.) nedeniyle bu taahhüt altına girmek istemeyen bazı firmalar bu destekten yararlanmama yönünde tercih kullanmakta idiler. 1 Ekim sonrasında bu firmaların da döviz dönüşüm desteğinden yararlanma eğiliminde olmaları beklenebilir.

Öte yandan 31.12.2025 tarihinden bu yana Eximbank kredisi kullanmak isteyen firmaların döviz pozisyonu oranının %10'u aşmaması koşulu uygulanmakta idi. Döviz dönüşüm desteği yönünden de benzer bir oran ve uygulama getirilmesi beklenmektedir. Oran ve uygulama esasları TCMB genelgeleri ile netlik kazanacaktır.

Öte yandan döviz alımı yapmama taahhüdü 1 Ekim 2026 tarihinden itibaren kaldırılmakta olduğundan Tebliğe eklenen geçici 2. madde uyarınca; 30 Eylül 2026 tarihine kadar firmalarca verilen döviz almama taahhütlerinin yerine getirilmemesi halinde, Tebliğin yürürlükten kaldırılan "*Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi*" başlıklı 6. maddesindeki hükümler uygulanmaya devam edilecektir.

2.2. Merkez Bankası, firmaların döviz dönüşüm desteği kapsamında satabileceği döviz tutarlarına veya alabileceği destek tutarlarına üst limitler getirebilecektir

Merkez Bankası, firmaların döviz dönüşüm desteği kapsamında;

- Satabileceği döviz tutarlarına veya alabileceği destek tutarlarına üst limitler getirebilecektir,
- Firmaların destek kapsamında satabileceği döviz tutarlarına ilişkin üst limitler, firma kârlılığı ve işgücü maliyetinden oluşan katma değer tutarları dikkate alınarak Merkez Bankasınca belirlenen yöntemle hesaplanacaktır,
- Üst limitleri aşan firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri karşılanmayacaktır.

2.3. Aracılı ihracat sözleşmesi kapsamında aracı ihracatçılar tarafından yurda getirilen dövizlerin bu firmalara ürün tedarik eden firmalar adına satışı yapılabilir

Aracılı ihracat sözleşmesi kapsamında Dış Ticaret Sermaye Şirketleri, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri ile diğer aracı ihracatçılar tarafından yurda getirilen dövizlerin bu firmalara ürün tedarik eden firmalar adına satışı yapılabilir.

Bu durumda, döviz pozisyonu oranının aşılmadığına ilişkin tevsik tedarikçi firma tarafından aracı bankaya yapılacaktır. Merkez Bankasınca aracı bankaya aktarılan döviz dönüşüm desteği tutarı aracı bankaca doğrudan tedarikçi firma hesabına aktarılacaktır.

Döviz dönüşüm desteği uygulanması bakımından döviz satışının tedarikçi firmaca yapıldığı kabul edilecektir.

2.4. Aracı bankalar firmalardan döviz dönüşüm desteği işlemleri için komisyon alabileceklerdir

Aracı bankalar firmalardan döviz dönüşüm desteği işlemleri için komisyon alabilir. Aracı bankaların alabileceği azami komisyon oranı Merkez Bankası tarafından belirlenecektir.

3) Gerçeğe Aykırı Beyan ve Usulsüz Kullanım Halinde Uygulanacak Yaptırımlar Net Bir Şekilde Belirlenmiştir

2026/11 No'lu Tebliğ ile mevcut Tebliğe eklenen 4/A maddesi ile; Gerçeğe aykırı beyan ve usulsüz kullanım halinde uygulanacak yaptırımlar net bir şekilde belirlenmiştir.

Döviz pozisyonu oranına ilişkin olarak firma tarafından yapılan bildirimin gerçeğe aykırı olduğunun ya da döviz dönüşüm desteğinden usulsüz, amaca aykırı veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge sunularak yararlanıldığıının tespiti halinde;

- Ödenen döviz dönüşüm desteği tutarları ilgili dönem boyunca oluşan kur farkı dâhil edilerek ve döviz dönüşüm desteğinin ödenme tarihinden tespit tarihine kadar geçen süre için tespit tarihinde geçerli olan Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranı üzerinden hesaplanacak faiz tutarı ile birlikte aracı bankalarca tahsil edilerek Merkez Bankasına aktarılacaktır.
- Ayrıca, ilgili firmanın döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri, söz konusu tespit tarihinden itibaren Merkez Bankasınca ihlal tutarları ve tekerrür hususları da dikkate alınarak belirlenen süreler boyunca kabul edilmeyecektir.
- Bu durumda Merkez Bankası ilgili kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulmasına karar verebilecektir.
- Haksız alınan ve iade edilmesi gereken döviz dönüşüm desteği tutarının (kur farkı ve faizler dahil) ilgili firmaca ödenmesine kadar geçen süre boyunca, ilgili firmanın kontrol ettiği firmaların, ilgili firmayı kontrol eden firmaların ve ilgili firmayı kontrol eden gerçek ve tüzel kişilerin kontrol ettiği firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri kabul edilmeyecektir. Aracı bankalar bu kapsamdaki firmaları Merkez Bankasına bildirmekle yükümlü olacaklardır.

Burada geçen **Firma kontrolü**: Sermaye ve yönetim ilişkileri çerçevesinde, doğrudan veya dolaylı olarak, bir firmada asgari %50 oranında hisseye veya asgari %50 oranında oy hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sini seçme hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sine sahip olma halini ifade etmektedir.

4) Şüpheli ve Gerekli Görülen İşlemler Aracı Bankalar Ve/Veya Merkez Bankasınca İncelenebilecektir.

Aracı bankalar, şüpheli döviz dönüşüm desteği işlemlerini Merkez Bankasına bildirmekle yükümlü olacaklardır.

Merkez Bankası, döviz dönüşüm desteğine ilişkin olarak firmalardan kendi belirleyeceği bilgi ve belgelerin aracı bankaya veya kendisine ibrazını talep edebilecektir. **Talep edilen bilgi ve belgeyi Merkez Bankasına sunmayan firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri kabul edilmeyecek ve döviz satışı yapılmış olması halinde sattıkları dövizler iade edilmeyecektir.**

Merkez Bankası firmalarca sunulan veya diğer kaynaklardan edinilen bilgi ve belgeler üzerinden yapacağı değerlendirme sonucunda şüpheli veya gerekli gördüğü firmaları **incelemeye** alabilecektir. Bu incelemeyi aracı bankaya yaptırabileceği gibi kendisi de yapabilecektir. **İncelemeye alınan firmalara, Merkez Bankasınca belirlenecek inceleme süresinin sonuna kadar döviz dönüşüm desteği ödenmeyecektir.**

İnceleme sonucunda usulsüzlük, gerçeğe aykırı beyan, amacına aykırı kullanım tespit edilmesi halinde firmanın döviz dönüşüm desteği talebi reddedilecektir. Döviz dönüşüm desteği talebi reddedilen firmadan hakkında yukarıdaki 2'nci bölümde açıklanan gerçeğe aykırı beyan ve usulsüz kullanım halinde uygulanacak yaptırımlar uygulanacaktır.

İnceleme sonucunda, sayılan hallerin tespit edilmemesi halinde ise incelemenin sonuçlandırıldığı tarihten itibaren firmanın döviz dönüşüm desteği talebi kabul edilecektir.

Öte yandan Bu Tebliğ ile getirilen yaptırımlar 1 Ekim 2026 tarihinde yürürlüğe girecek olduğundan, Tebliğe eklenen geçici 3. madde uyarınca; 30 Eylül 2026 tarihine kadar döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlanan veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri, Merkez Bankasınca ihlal tutarları ve tekerrür hususları da dikkate alınarak belirlenen süreler boyunca kabul edilmeyecektir.

Abonelerimizin dikkatine sunarız.

Bu Sirkülerimize ilişkin görüş, öneri ve sorularınızı info@narcon.com.tr'ye iletebilirsiniz.

Saygılarımızla.

NARCON YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

www.narcon.com.tr

1.8.2026